

סליחה

"תבקש סליחה מהדודה" (אחרי שהוציא לעומתה לשון), "תגיד סליחה לשלומי" (אחרי שנשך אותו בגן). "קודם תבקש סליחה על מה שאמרת לי, ואח"כ אחליט אם אבוא אתך לחתונה של הבוס שלך". "תבקש סליחה מהמורה, מאמא, מהחוטנת, מאחותך, מהשותף שלך בעבודה, מאשתך, מהשכנים...". **תבקש סליחה מ-א-ל-ו-ה-י-ם....!**

מי לא עבר ועובר את סדנת החינוך הבסיסית הזאת, אוניברסיטה חינוכית לגיל-הרך וגם מותאמת לכל גיל...

"והתוודו את חטאתם אשר עשו", פרק ה', פס' ז'. אומר על כך הרמב"ם: המתוודה בדברים ולא גמר בלבו לעזוב, (להתחרט באמת), דומה ל "טובל ושרץ בידו". מה שנקרא עובד עלינו בעינינו. כזה של אחד בפה ואחד בלב, שידוע להעמיד פנים רק כדי לצאת מהסבך. אחד כזה שסבור שיצליח לפתור את המצב הלא נעים שגרם, במילים המכובסות שפיו מפיק... אז מה, הכדאי לוותר על אמירת ה"סליחה" הנכפית הזאת? הן ידוע שהסליחה הזאת אינה ממש בקשת סליחה אמיתית. לפעמים נאמרת כפתרון זמני רק כדי לאפשר לצאת מהסיבוך ולתקן את מה שעדיין ניתן, ולאפשר לנשום חופשי, ולהרגיש קצת יותר טוב, לנוגעים לדבר.

אני, באופן אישי, לא הייתי מוותר על השידול החוזר והנשנה הזה, ואפילו הייתי עומד על כך שיוצאי-חלצי יבקשו סליחה על כל עוולה שעשו. אבל בד בבד הייתי שמח למצוא גם את הזמן ואת הדרך, שיאפשרו לי לא להסתפק בכך בלבד, אלא להצליח ולהוסיף עוד נדבך חינוכי משמעותי, כדי לעגן את בקשת הסליחה שתהיה לא רק בפה, אלא חקוקה בלב ובמוח, והכי - במעשה! ללמוד לעורר את הרצון שיוכל לבחור **מלכתחילה** בהתנהלות הרצויה. נאמר שרצונו של האדם מצביע על המקום שבו הוא נמצא ושאליו הוא שואף להגיע. ברצון הזה טמון הפתיח לנשיכה או לנשיקה בגן הילדים, למילה הקשה או למילה הרכה שאומר, למכה או לחיבוך שאעניק, ובעיקר, לדוגמא האישית הזאת או האחרת שאפגין.

אומרים ש"האהבה מתקנת את השורה". ידוע, עפ"י החסידות והקבלה, ש"אין אדם עובר עבירה, אלא אם כן נכנסה בו רוח שטות". התיקון לכך זה לא להסתפק רק ב"בתיקון ליל שבועות", או בלדפוק על הלב בעשרת ימי תשובה. אפשר גם להכיר ולהתחבר לרצון המתוקן שנמצא תמיד ב"היכון" בתוך כל אחד ואחת מאתנו, רצון שמלווה אותנו כל הזמן בכל מקום המצאנו "בלכתך בדרך, ובשוכבך ובקומך". להקשיב ולשמע לקול הפנימי העולה ממנו, ומרמז על תמרורי הדרך שמתווה לנו התורה, ועל אופני הנהגה נכונה להתנהלות טובה ומוצלחת, ליום-יום השוטף. ובלשון הכתוב: **"לידע את המעשה אשר יעשון ואת אלה אשר לא תיעשינה"**. הרצון האמיתי של כל אחד ואחת מאתנו, זה לקיים בפשטות ומתוך כוונה טובה וטהורה, את כל ההוראות וההדרכות שהעניק לנו - ולהתרחק מכל העבירות. **על כן, "סליחה", גם אם היא אינה נאמרת במלוא הכוונה - בכל זאת היא משהו, התחלה טובה להמשך הדרך הטובה יותר!**

"סליחה!" כך נצליח להפיח רוח פייסנית וחייכנית, לקראת הגאולה השלימה והאמיתית.